

สถานการณ์และข้อร้องเรียนผู้บริโภครด้านบริการสุขภาพ
กรณีการเข้าถึงนโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต (UCEP)

อาทิตยา อาษา
ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการด้านบริการสุขภาพ
สภาองค์กรของผู้บริโภค

ประเด็นนำเสนอ

1

การดำเนินงานเรื่องสิทธิฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ (UCEP) ภายใต้ยุทธศาสตร์ **การแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง ในโรงพยาบาลเอกชน**

2

สถานการณ์ผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ กรณีสิทธิฉุกเฉินวิกฤต

ข้อร้องเรียนของผู้บริโภค
กรณีสิทธิฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่
ผลกระทบของผู้บริโภค
กรณีสิทธิฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่

รักษาทุกที่ - ไม่มีค่าใช้จ่าย ผ่านสิทธิ UCEP

'สิทธิ UCEP' หรือรู้จักกันในชื่อ สิทธิ 'เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่' (Universal Coverage for Emergency Patients) เป็นสิทธิการรักษาตามนโยบายรัฐ **มีขึ้นเพื่อคุ้มครองผู้ป่วยที่ฉุกเฉินวิกฤต หรือผู้ที่มีอาการเจ็บป่วยเข้าข่ายฉุกเฉินสีแดงและมีความเสี่ยงต่อชีวิต** ให้สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทุกแห่งที่ใกล้ที่สุดได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

6 อาการเข้าข่ายฉุกเฉินวิกฤต เสี่ยงต่อชีวิต

หมดสติ ไม่รู้สึกตัว ไม่หายใจ

หายใจเร็ว หอบเหนื่อยรุนแรง หายใจติดขัดมีเสียงดัง

ซีมลง เหงื่อแตก ตัวเย็น

เจ็บหน้าอกเฉียบพลัน รุนแรง

แขนขาอ่อนแรงครึ่งซีก พูดไม่ชัด หรือชักต่อเนื่องไม่หยุด

อาการอื่นที่มีผลการหายใจ ระบบการไหลเวียนโลหิต และระบบสมอง

ถ้าเข้าข่ายอาการฉุกเฉิน ให้รีบไปรักษาที่โรงพยาบาลรัฐหรือเอกชนโดยเร็วที่สุด

โรงพยาบาลมีขั้นตอนอะไรบ้าง หากแจ้งใช้สิทธิ UCEP

1. ผู้บริโภคแจ้งใช้สิทธิ UCEP
2. โรงพยาบาลประเมินภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉิน ตามแนวทางสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
3. โรงพยาบาล แจ้งผลการประเมินให้ผู้ป่วยหรือญาติทราบ
4. หากเข้าเกณฑ์เจ็บป่วยฉุกเฉินจะต้องเข้ารับการรักษาตามสิทธิ UCEP และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แต่ถ้าไม่เข้าเกณฑ์เจ็บป่วยฉุกเฉิน ผู้ป่วยรับผิดชอบค่ารักษาเอง

สภาองค์กรของผู้บริโภค
Thailand Consumers Council

สภาองค์กรของผู้บริโภค

@tccthailand

@thconsumerscouncil

การดำเนินงานเรื่องสิทธิฉุกเฉินวิกฤต (UCEP) ภายใต้ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง ในโรงพยาบาลเอกชน

6 1

ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภคที่ประสบปัญหาจากค่ารักษาพยาบาลแพงในโรงพยาบาลเอกชน พบว่า บางรายถูกฟ้องร้อง หรือให้เซ็นหนังสือยอมรับสภาพหนี้ ค่าใช้จ่ายที่คงเหลือ ผู้บริโภคเกิดภาระหนี้สิน หลังเข้ารับรักษาพยาบาล

6 2

ยื่นร้องสอดร่วมเป็นผู้ถูกฟ้องคดีสมาคมโรงพยาบาลเอกชน และโรงพยาบาลเอกชน 41 แห่ง ฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้มีการยกเลิกประกาศให้ยารักษาโรค เวชภัณฑ์เกี่ยวกับการรักษาโรค และบริการรักษาพยาบาล บริการทางการแพทย์ และบริการอื่นของสถานพยาบาลเกี่ยวกับการรักษาโรค เป็นสินค้าและบริการควบคุม

อ้างอิง https://www.consumerthai.org/consumers-news/consumers-news/food-and-drug/4350-620617_medical.html

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ยื่นร้องสอดร่วมเป็นผู้ถูกฟ้อง กรณี 'สว. เอกชน ฟ้องศาลปกครองสูงสุด ยกเลิกประกาศ กกร. คุมราคายา-ค่ารักษาพยาบาล' พร้อมยืนยันว่าการยกเลิกประกาศฯ ส่งผลต่อผู้บริโภคจำนวนมาก

การดำเนินงานเรื่องสิทธิฉุกเฉินวิกฤต (UCEP) ภายใต้ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง ในโรงพยาบาลเอกชน

6

4

การพัฒนา เสนอแนะ และผลักดันนโยบาย
มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสิทธิฉุกเฉิน
วิกฤต (UCEP) ภายใต้การดำเนินงานตาม
ประเด็นค่ารักษาพยาบาลแพงในโรงพยาบาล
เอกชน

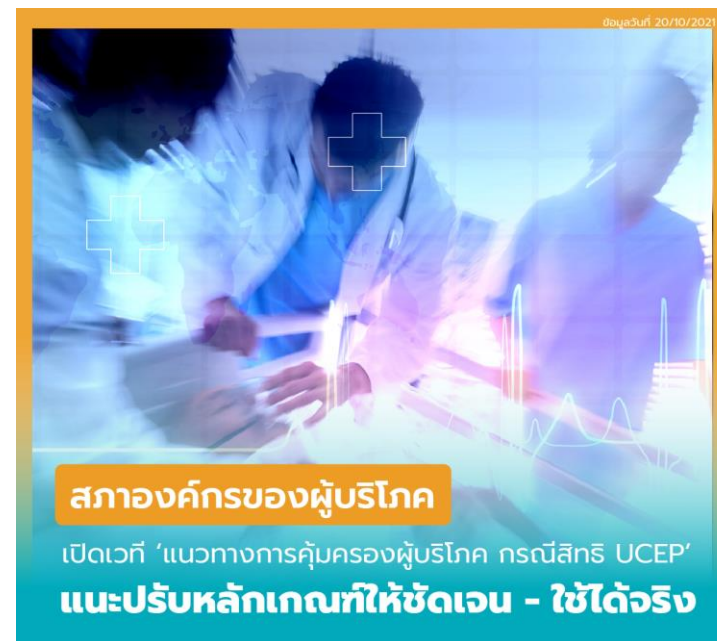
18 ตุลาคม งานประชุมแนวทางการคุ้มครอง
ผู้บริโภค กรณีสิทธิ UCEP

- การประชาสัมพันธ์ยังคงไม่เพียงพอเนื่องจาก
ผู้บริโภคจำนวนมาก ไม่ทราบเรื่องสิทธิฉุกเฉิน
วิกฤต นำมาสู่การเรียกเก็บเงิน

6

5

31 มีนาคม งานประชุมหารือข้อเสนอการ
คุ้มครองผู้บริโภค กรณีสิทธิ UCEP

อ้างอิง | <https://www.tcc.or.th/ucep/>

สภาองค์กรของผู้บริโภค เปิดเวที 'แนวทางการ
คุ้มครองผู้บริโภค กรณีสิทธิ UCEP' เสนอ สพว.
ทบทวนหลักเกณฑ์ประเมินผู้ป่วยฉุกเฉิน ขยาย
ครอบคลุมผู้ป่วยสีเหลือง-แดง พร้อมขอให้คงไว้
ซึ่งอัตราการเบิกจ่ายสิทธิ UCEP กรณีไม่สามารถ
ส่งต่อผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลตามสิทธิได้

การดำเนินงานเรื่องสิทธิฉุกเฉินวิกฤต (UCEP) ภายใต้ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง ในโรงพยาบาลเอกชน

6

5

การพัฒนา เสนอแนะ และผลักดันนโยบาย
มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสิทธิฉุกเฉิน
วิกฤต (UCEP) ภายใต้การดำเนินงานตาม
ประเด็น**ค่ารักษาพยาบาลแพงในโรงพยาบาล
เอกชน**

7 เมษายน ข้อเสนอแนะนโยบาย UCEP

- สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- คณะกรรมการกลางว่าด้วยสินค้าและบริการ

27 พฤษภาคม คณะทำงานคุ้มครองสิทธิผู้ป่วย
ฉุกเฉิน ตามนโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต
มีสิทธิทุกที่ (UCEP)

รายงานการศึกษาการจ่ายและการควบคุมอัตราการ
เบิกจ่ายค่าบริการ กรณีการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต และ
ผู้ป่วยฉุกเฉินหลังพ้น 72 ชั่วโมง

รายงานฉบับสมบูรณ์

การศึกษาการจ่ายและการควบคุมอัตราการเบิกจ่ายค่าบริการ
กรณีการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต และผู้ป่วยฉุกเฉินหลังพ้น 72 ชั่วโมง
ภายใต้การดำเนินงาน
ตามวาระ Quick Winประเด็นค่ารักษาพยาบาลแพงในโรงพยาบาลเอกชน

โดย

นายแพทย์ขวัญประชา เชียงไชยสกุลไทย และคณะ

ได้รับการสนับสนุนจาก
สภาองค์กรของผู้บริโภค

28 พฤษภาคม 2565

สภาองค์กรของผู้บริโภค

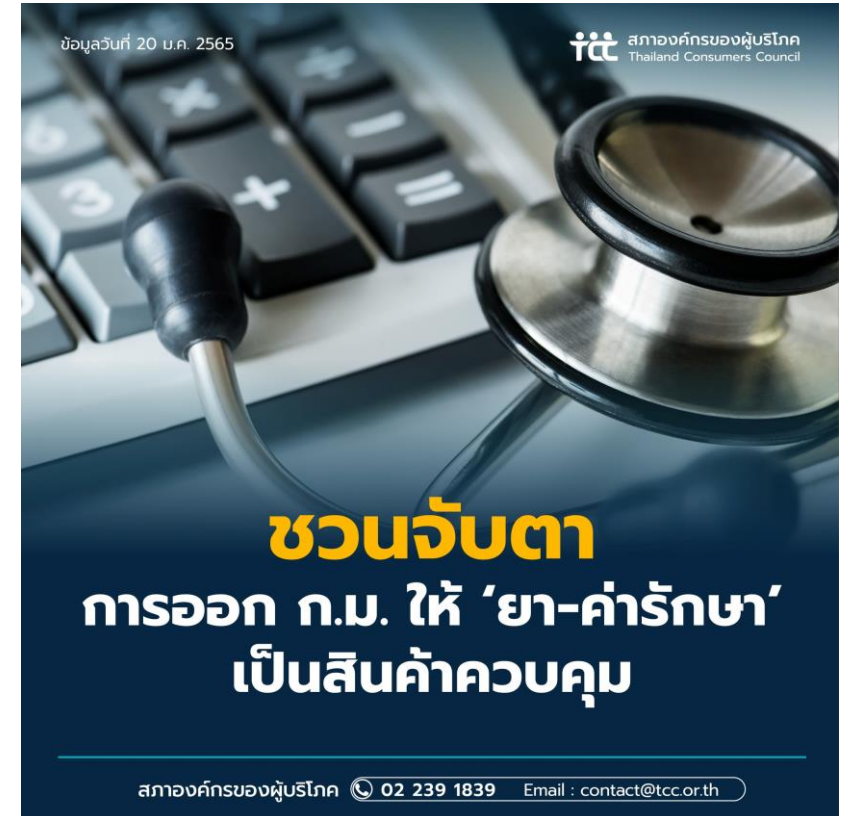
การดำเนินงานเรื่องสิทธิอุกเงินวิกฤต (UCEP) ภายใต้ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาค่ารักษาพยาบาลแพง ในโรงพยาบาลเอกชน

6 5

การพัฒนา เสนอแนะ และผลักดัน
นโยบายมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคด้าน
สิทธิอุกเงินวิกฤต (UCEP) ภายใต้การ
ดำเนินงานตามประเด็น**ค่ารักษาพยาบาล
แพงในโรงพยาบาลเอกชน**

14 มิถุนายน 2565 ศาลปกครองสูงสุดมี
คำพิพากษายกฟ้องคดี'สมาคมโรงพยาบาล
เอกชน และโรงพยาบาลจำนวน 41 แห่ง ร้องขอ
เพิกถอนประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วย
ราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 1 พ.ศ.2562 เรื่อง
การกำหนดให้ราคาสินค้าและบริการควบคุม เช่น
ยารักษาโรค เวชภัณฑ์เกี่ยวกับการรักษาโรค
และบริการรักษาพยาบาล บริการทางการแพทย์
และบริการอื่นของสถานพยาบาลเกี่ยวกับการ
รักษาโรค เป็นสินค้าและบริการควบคุม

อ้างอิง | <https://www.tcc.or.th/medical-expense/>

สถานการณ์ผู้บริโภคด้านบริการสุขภาพ กรณีการเข้าถึงนโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต

การถูกเรียกเก็บเงินจากการใช้สิทธิ UCEP ในโรงพยาบาลเอกชนแบ่งเป็น 4 ประเภท

- 1 โรงพยาบาลไม่ประเมินเกณฑ์ PA เรียกเก็บเงิน
- 2 แพทย์ประเมินไม่เข้าเกณฑ์ เรียกเก็บเงิน
- 3 แพทย์ประเมินเข้าเกณฑ์ เรียกเก็บเงิน
- 4 แพทย์ประเมินพ้นวิกฤต 72 ชั่วโมงจ่ายเงินเอง

สาเหตุที่ผู้บริโภคเข้าไม่ถึง การใช้สิทธิเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต

อัตราการเบิกจ่ายนโยบายสิทธิ UCEP ของรัฐบาล ไม่สอดคล้องกับต้นทุน โรงพยาบาลเอกชน

แพทย์พิจารณาว่าไม่ใช่อาการเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต เนื่องจากเกณฑ์ PA มีความจำกัดมากเกินไป

การประชาสัมพันธ์เรื่องแนวทางการใช้สิทธิ UCEP ไม่เพียงพอ

ข้อร้องเรียนบริโภคด้านบริการสุขภาพ กรณีสิทธิถูกเงินวิกฤต มีสิทธิทุกที่

คณะอนุกรรมการด้านบริการสุขภาพ สภากองคกร
ของผู้บริโภค ดำเนินงานขับเคลื่อนเรื่องค่า
รักษาพยาบาลแพงในโรงพยาบาลเอกชนเป็น
ยุทธศาสตร์สำคัญ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2564–
ปัจจุบัน มีข้อร้องเรียนเรื่องที่เกี่ยวข้อง **แบ่งเป็น
3 ลักษณะปัญหา**

ปัญหาการถูกเรียกเก็บเงิน

1. ค่ารักษาพยาบาลแพงเกินจริง	14 กรณี
2. ถูกเรียกเก็บเงินจากการรักษาโควิด	51 กรณี
3. ถูกเรียกเก็บเงินกรณีใช้สิทธิถูกเงิน	15 กรณี
รวมทั้งสิ้น	80 กรณี

การถูกเรียกเก็บเงินจากการใช้สิทธิ กองทุนถูกเงิน

กรณีคลอดลูก

- ระหว่างนั่งรถแท็กซี่ไปโรงพยาบาลที่ไกลที่สุด เด็ก
ได้หัวโผล่ออกมา เมื่อไปถึงโรงพยาบาล แพทย์ได้
ทำการช่วยเหลือเด็ก จนเด็กคลอด ได้ประมาณ 5
นาทีแล้วเสียชีวิต ทางโรงพยาบาลจึงเรียกเก็บเงิน
25,000 บาท เจ้าหน้าที่แจ้งว่า การคลอดไม่ใช่สิทธิ
ถูกเงิน

กรณีประสบอุบัติเหตุ

- ประสบอุบัติเหตุพลัดตกท่อ ทำให้เหล็กที่ท่อนเสีย
เข้าที่ไตราวนมด้านซ้าย ผู้ป่วยมีสิทธิบัตรทอง ที่
โรงพยาบาลแห่งนี้ แต่ด้วยอุปกรณ์และ
เครื่องมือทางการแพทย์ที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงถูก
ส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลที่สอง ซึ่งโรงพยาบาล
ได้เรียกเก็บเงินค่าเอ็กซเรย์ปอดเป็นจำนวน 1,200
บาท

กรณีหมดสติ

- เป็นลมชักหมดสติระหว่าง
เดินทางไปวัด ถูกนำส่ง
โรงพยาบาลตามสิทธิและ
โรงพยาบาลตามสิทธิส่ง
ต่อไปยังโรงพยาบาลที่มี
ประสิทธิภาพในการรักษา
ซึ่งหลังจากที่ส่งตัวผู้ป่วย
เสร็จแล้ว โรงพยาบาล
ดังกล่าวได้เรียกเก็บเงิน
ค่ารถนำส่ง เป็นจำนวน
เงิน 4,700 บาท

ความเสียหายต่อ
ร่างกายและทรัพย์สิน

ผลกระทบต่อบริโภคด้านบริการสุขภาพ กรณีสิทธิถูกเงินวิกฤต มีสิทธิทุกที่

1

ผลกระทบต่อร่างกายและชีวิต ผู้ป่วย
สูญเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ

2

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ผู้ป่วยถูกเรียก
เก็บเงิน

ผู้บริโภครักษาที่ไม่ถึงบริการสิทธิถูกเงินวิกฤต
ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากกว่า
1,000-100,000 บาท ซึ่งหากไม่สามารถชำระ
ค่ารักษาพยาบาลได้ตามจำนวนที่ถูกเรียกเก็บ
จะถูกบังคับให้เซ็นยินยอมรับสภาพหนี้จาก
โรงพยาบาลเอกชนที่เข้ารับการรักษา

อ้างอิงภาพ <https://www.thecoverage.info/news/content/2767>

เหตุผลและความจำเป็นต่อการจัดทำงานวิจัย

1

จากสถานการณ์ปัญหาการถูกเรียกเก็บเงินของผู้บริโภค กรณีสิทธิฉุกเฉิน 3 กองทุน จึงนำมาสู่การดำเนินการนำเข้าปัญหาดังกล่าวสู่ที่ประชุมอนุกรรมการด้านบริการสุขภาพ สภากงศ์กรของผู้บริโภค

2

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านบริการสุขภาพ สภากงศ์กรของผู้บริโภค ครั้งที่ 1/2564 1/2564 วันจันทร์ที่ 19 กรกฎาคม 2564 มีมติให้ดำเนินการศึกษางานวิจัยเรื่อง **การศึกษากลไกการจ่ายและการควบคุมอัตราการเบิกจ่ายค่าบริการกรณีการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤติ และผู้ป่วยฉุกเฉินหลังพ้น 72 ชั่วโมง** เพื่อหาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการถูกเรียกเก็บเงินของผู้บริโภค กรณีสิทธิฉุกเฉินวิกฤติ มีสิทธิทุกที่

รายงานฉบับสมบูรณ์

การศึกษากลไกการจ่ายและการควบคุมอัตราการเบิกจ่ายค่าบริการกรณีการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤติ และผู้ป่วยฉุกเฉินหลังพ้น 72 ชั่วโมง ภายใต้การดำเนินงานตามวาระ Quick Win ประเด็นคำรักษาพยาบาลแพงในโรงพยาบาลเอกชน

โดย

นายแพทย์ขวัญประชา เชียงไชยสกุลไทย และคณะ

ได้รับการสนับสนุนจาก
สภากงศ์กรของผู้บริโภค

28 พฤษภาคม 2565

สภากงศ์กรของผู้บริโภค